

Sygn. akt III C 1046/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 października 2023 roku

Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie Wydział III Cywilny

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia Sądu Rejonowego Anna Szarek

Protokolant – stażysta Daria Parol

po rozpoznaniu w dniu 27 września 2023 roku w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa S. Z.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w S.

o zapłatę

zasądza od pozwanej (...) Spółki Akcyjnej

w S. na rzecz powoda S. Z. kwotę 4.840,25 zł (czterech tysięcy ośmuset czterdziestu złotych i dwudziestu pięciu groszy)

wraz z odsetkami ustawowymi

za opóźnienie od dnia 28 maja 2020 roku do dnia zapłaty;

oddala powództwo w pozostałym zakresie;

zasądza od pozwanej (...) Spółki Akcyjnej

w S. na rzecz powoda S. Z. kwotę 2.362,79 (dwóch tysięcy trzystu sześćdziesięciu dwóch złotych i siedemdziesięciu dziewięciu groszy) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie

w spełnieniu świadczenia pieniężnego, za czas od uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

Sygn. akt III C 1046/21

UZASADNIENIE

wyroku z 6 października 2023 r.

W dniu 12 listopada 2021 r. powód S. Z., reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w S. ((...) S.A. w S.) kwoty 5.187,04 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, liczonymi od dnia 28 maja 2020 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że 23 kwietnia 2020 r. doszło do kolizji drogowej, w której samochód marki M., należący do R. B., został uszkodzony przez sprawcę posiadającego polisę od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w pozwanym zakładzie ubezpieczeń. Poszkodowany na skutek zdarzenia został pozbawiony możliwości korzystania z niego. Z tej przyczyny poszkodowany zawarł z powodem w dniu 23 kwietnia 2020 r. umowę

najmu pojazdu zastępczego z tej samej klasy segmentu, co pojazd uszkodzony w przedmiotowej kolizji, za dobową stawką najmu w wysokości 270 zł brutto. W okresie od 23 kwietnia 2020 r. do dnia 14 maja 2020 r. poszkodowany korzystał z pojazdu zastępczego, który był MU niezbędny. Umową cesji z 24 kwietnia 2020 r. poszkodowany przeniósł na powoda prawa do dochodzenia wszelkich roszczeń związanych ze szkodą. W pojeździe wystąpiła szkoda całkowita. 9 czerwca 2020 r. powód wystawił fakturę numer (...) na kwotę:

- 630 zł tytułem przechowywania uszkodzonego pojazdu,
- 858 zł tytułem holowania uszkodzonego pojazdu,
- 5.670 zł tytułem kosztów wynajmu pojazdu zastępczego,
- 300 zł tytułem przyjęcia szkody i jej procedowania.

Szkoda została zgłoszona. Pozwany przeprowadził postępowanie likwidacyjne i uznał swoją odpowiedzialność oraz przyznał odszkodowanie za najem pojazdu zastępczego, jednak nie w pełnej wysokości. Pozwany wypłacił kwoty:

- 1.520 zł tytułem kosztów najmu pojazdu zastępczego (redukując liczbę dni wynajmu oraz dobową stawkę najmu do 95 zł brutto),
- 250 zł tytułem kosztów przechowywania uszkodzonego pojazdu,
- 500,96 zł tytułem kosztów holowania.

W ocenie powoda, odszkodowanie to jest zaniżone. Powód wskazał, że pomimo pisemnego wezwania do zapłaty pozwany nie dokonał zapłaty, co czyni pozew koniecznym i uzasadnionym. Za początkowy termin naliczanych odsetek powód wskazał pierwszy dzień po upływie 30 dni od dnia zgłoszenia szkody.

9 grudnia 2021 r. Sąd wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

W skutecznie wniesionym sprzeciwie pozwany (...) Spółka Akcyjna w S. ((...) S.A. w S.) reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, zaskarżył nakaz zapłaty w całości oraz wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwany zarzucił, że czas najmu pojazdu zastępczego nie mieści się w adekwatnym związku przyczynowym za szkodą oraz że niecelowe i ekonomicznie nieuzasadnione było wynajęcie pojazdu wg stawki wyższej niż zaproponowana przez ubezpieczyciela w sytuacji zaoferowania poszkodowanemu zorganizowania najmu pojazdu zastępczego, z której poszkodowany w sposób nieuzasadniony nie skorzystał. Ponadto w jego ocenie uzasadniony czas najmu wynosił 16 dni, a dobową stawkę 95 zł brutto. Pozwany zakwestionował również wysokość dochodzonego roszczenia tytułem kosztów parkowania oraz holowania uszkodzonego pojazdu, a także w zakresie rozładunku i załadunku pojazdu oraz kosztów obsługi szkody.

W dalszym toku procesu stanowiska stron nie uległy zmianie.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 23 kwietnia 2020 roku doszło do kolizji drogowej, w której samochód marki M., należący do R. B., został uszkodzony przez sprawcę kolizji posiadającego polisę od obowiązkowej odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w pozwanym (...) Spółce Akcyjnej w S. ((...) S.A. w S.)

Niesporne

S. Z. prowadzi działalność gospodarczą w zakresie konserwacji i naprawy pojazdów samochodowych, w ramach której oferuje również wynajem pojazdów zastępczych.

23 kwietnia 2020 r. R. B. zawarł z S. Z. umowę najmu pojazdu zastępczego marki M. (...). Umowa najmu została zawarta na czas nieokreślony, przy dobowej stawce 270 zł brutto.

Tego samego dnia R. B. zawarł z S. Z. umowę holowania uszkodzonego pojazdu na trasie S. – P. za kwotę 558 zł wraz z załadunkiem i rozładunkiem po 150 zł.

w specyfikacji holowania wskazano, że odległość na trasie P. – S. i S. – P. wynosi 82 km. Do 10 km pobierana jest opłata ryczałtowa w wysokości 250 zł brutto. Powyżej 10 km opłata wynosi 4,28 zł brutto za 1 km.

Uszkodzony pojazd został odholowany, a poszkodowanemu wydano pojazd zastępczy zgodnie z umową najmu.

24 kwietnia 2020 r. R. B. zawarł z S. Z. umowę przelewu wierzytelności, której przedmiotem była wierzytelność przysługująca poszkodowanemu względem ubezpieczyciela (...) S.A. w S. za szkodę z 23 kwietnia 2020 r., w tym za holowanie, przechowywanie, naprawę pojazdu uszkodzonego oraz najem pojazdu zastępczego, oświadczając równocześnie, że dotychczas nie otrzymał odszkodowania.

Dowód:

- wydruk z (...) k. 21,
- umowa przelewu wierzytelności – k. 22,
- oświadczenie – k. 23,
- umowa najmu – k. 24-26,
- protokoły zdawczo – odbiorcze – k. 27-28,
- umowa holowania – k. 30,
- specyfikacja holowania – k. 33,
- zeznania R. B. – k. 106-107,
- zeznania S. Z. – k. 107-108.

Szkoda została zgłoszona ubezpieczycielowi przez S. Z..

W trakcie zgłoszenia szkody ubezpieczyciel poinformował o możliwości najmu pojazdu zastępczego za pośrednictwem ubezpieczyciela, za stawkę 135 zł brutto, a także o weryfikacji stawki ubezpieczyciela, w przypadku samodzielnego najmu. S. Z. wniósł o skontaktowanie się z poszkodowanym odnośnie najmu pojazdu zastępczego.

Ubezpieczyciel potwierdził przyjęcie zgłoszenia wiadomością e-mail z 27 kwietnia 2020 r.

(...) S.A. w S. w prowadzonej działalności posługuje się drukiem informacyjnym co do najmu pojazdu zastępczego. W formularzu tym wskazana jest możliwość najęcia pojazdu od partnerów ubezpieczyciela wraz z przykładową ofertą cenową, a także informacja, że poszkodowany może wybrać inny podmiot wynajmujący pojazdy zastępcze, przy czym ubezpieczyciel zastrzega sobie wówczas prawo do weryfikacji okresu najmu oraz stawki dobowej.

6 maja 2020 r. (...) S.A. w S. sporządził skierowane do R. B. pismo, w którym wskazana jest możliwość najęcia pojazdu od partnerów ubezpieczyciela wraz z przykładową ofertą cenową, a także informacja, że poszkodowany może wybrać

inny podmiot wynajmujący pojazdy zastępcze, przy czym ubezpieczyciel zastrzega sobie wówczas prawo do weryfikacji okresu najmu oraz stawki dobowej.

5 maja 2020 r. miały miejsce oględziny pojazdu i ubezpieczycielowi przesłano drogą e-mailową umowę przelewu wierzytelności, dyspozycję wypłaty, oświadczenie dotyczące podatku VAT, umowę kupna sprzedaży uszkodzonego pojazdu i zaświadczenie o stanie pojazdu.

Ubezpieczyciel uznał swoją odpowiedzialność i przyznał odszkodowanie w wysokości 1.430 zł, przyjmując, że w pojeździe wystąpiła szkoda całkowita. Odszkodowanie to zostało wypłacone 7 maja 2020 r.

Dowód:

- nagranie rozmowy zgłoszenia s. – płyta CD – k. 76,
- potwierdzenie przyjęcia szkody z załącznikiem – k. 67,
- potwierdzenie przelewu – k. 38,
- formularz informacyjny – k. 68,
- protokół szkody – k. 70-41,
- e-mail z 5 maja 2020 r. – k. 45,
- pismo z 6 maja 2020 r. – k. 69-69v,
- zeznania S. Z. – k. 107-108.

W okresie od dnia 23 kwietnia 2020 r. do 14 maja 2020 r. R. B. korzystał z najętego pojazdu zastępczego. Pojazd ten wykorzystywał w celach dojazdu do pracy, lekarza i sklepów. W okresie najmu nie miał innego pojazdu, którym mógłby się poruszać. Poszkodowany nie miał również możliwości przechowywania wraku uszkodzonego pojazdu i pojazd ten przechowywał S. Z. przez czas trwania najmu pojazdu zastępczego i w warunkach chroniących go przed dalszymi uszkodzeniami. R. B. uszkodzonego pojazdu nie naprawił, wrak pojazdu został sprzedany.

Dowód:

- oświadczenie – k. 29,
- protokoły zdawczo – odbiorcze – k. 27-28,
- zeznania R. B. – k. 106-107,
- zeznania S. Z. – k. 107-108.

20 czerwca 2020 r. S. Z. wystawił fakturę VAT, na podstawie której obciążył R. B. kwotą 7.458 zł tytułem zawartych umów, w tym: 5.670 zł za 21 dni najmu przy stawce 270 zł, 858 zł za holowanie pojazdu wraz z załadunkiem i rozładunkiem, 630 zł za 21 dni przechowywania uszkodzonego pojazdu przy stawce dobowej 30 zł oraz 300 zł tytułem przyjęcia szkody oraz jej procedowania.

Ubezpieczyciel uznał swoją odpowiedzialność i decyzją 12 czerwca 2020 r. przyznał poszkodowanemu odszkodowanie w wysokości 2.270,96 zł brutto. Na przyznaną kwotę składały się: 500,96 zł brutto za usługę holowania, 250 zł tytułem usługi przechowania oraz 1.520 zł tytułem najmu pojazdu zastępczego – za 16 dni i stawce 95 zł brutto.

Przyznane odszkodowanie zostało wypłacone 12 czerwca 2020 r.

Dowód:

- faktura VAT – k. 32,
- decyzja z 12 czerwca 2020 r. – k. 34-36,
- potwierdzenie przelewu – k. 37.

Pozwany (...) Spółka Akcyjna w S. w zakresie swojej działalności współpracuje z podmiotami świadczącymi usługi w zakresie wynajmu pojazdów zastępczych.

Dowód:

- oświadczenia – k. 72-75.

Pismem z dnia 15 czerwca 2020 r., doręczonym 16 czerwca 2020 r., S. Z. wezwał pozwanego (...) S.A. w S. do zapłaty kwoty 5.187,04 zł, tytułem pozostałej części odszkodowania, w tym 4.150 zł tytułem dopłaty do kosztów najmu, 357,04 zł tytułem holowania uszkodzonego pojazdu, 300 zł za przyjęcie szkody i jej procedowanie i 380 zł tytułem dopłaty do kosztów przechowania pojazdu.

W odpowiedzi na wezwanie ubezpieczyciel odmówił przyznania dalszego odszkodowania.

Dowód:

- wezwanie do zapłaty z dowodem nadania i doręczenia – k 39-41,
- odpowiedź na wezwanie – k. 42-44.

Zasadny czas najmu pojazdu zastępczego wynosił 22 dni. Jest to uzasadnione przebiegiem postępowania likwidacyjnego i czasem potrzebnym na zagospodarowanie wraku.

Uszkodzony pojazd marki M. (...) wynajęty marki M. (...) należą do pojazdów tego samego segmentu – D.

Średnia cena dobową najmu pojazdu z tego segmentu w 2020 r., w warunkach bez limitu kilometrów, z pełnym ubezpieczeniem (bez udziałów własnych) w rozliczeniu bezgotówkowym bezpośrednio z Zakładem (...) (z OC sprawcy zdarzenia) wynosiła 240 zł netto – 295,20 zł brutto.

W przypadku najmu krótkoterminowego i zapłaty gotówkowej średnia stawka wynosiła 180 zł netto – 221,40 zł brutto.

Stawki przechowywania pojazdów w S. 2020 r. wynosiły 15 do 30 zł brutto. Stawki abonamentu miesięczne wynosiły od 120 do 200 zł brutto.

Stawki holowania pojazdów w 2020 r. kształtowały się na poziomie od 150 zł do 300 zł brutto, średnio 225 zł, za kurs z załadunkiem i rozładunkiem i w granicach administracyjnych S.. Rozładunek i załadunek mieszczą się w łącznych kosztach holowania. Za dojazd poza granice miasta doliczana jest opłata za każdy kilometr w wysokości 2,5 zł netto – 3,07 zł brutto.

Dowód:

- opinia sądowego biegłego z zakresu techniki samochodowej – k. 138-142.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo okazało się zasadne w większości tj. co do kwoty 4.840,25 zł z wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczone od dnia 28 maja 2020 r. do dnia zapłaty.

W przedmiotowej sprawie powód domagał się zapłaty odszkodowania tytułem najmu pojazdu zastępczego oraz kosztów przechowania pojazdu uszkodzonego, a także jego holowania i obsługi szkody w związku z kolizją z dnia 23 kwietnia 2020 r., której sprawca posiadał umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w pozwanym zakładzie ubezpieczeń.

Stan faktyczny był w niesporny co do swojej istoty. Został ustalony w oparciu o dokumenty złożone przez strony postępowania i uzupełniająco w oparciu o zeznania świadka – poszkodowanego i powoda w charakterze strony. Dokumentom stron dał wiarę w całości, żadna ze stron ich nie kwestionowała, a i Sąd nie powziął co do nich jakichkolwiek wątpliwości. Osobowe źródła dowodowe były w całości dla Sądu przekonujące, jako spójne i korelujące z dowodami z dokumentów. W spornym zakresie ustalenia faktyczne Sąd poczynił w oparciu o opinię biegłego sądowego, której wartość dowodową przedstawi w dalszej części.

Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. z 2003 r., Nr 124, poz. 1152 ze zm.) ubezpieczeniem obowiązkowym jest ubezpieczenie OC posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów. Stosownie natomiast do treści art. 13 ust. 2 ustawy w obowiązkowych ubezpieczeniach odpowiedzialności cywilnej odszkodowanie wypłaca się w granicach odpowiedzialności cywilnej podmiotów objętych ubezpieczeniem, nie wyżej jednak niż do wysokości sumy gwarancyjnej ustalonej w umowie. W sprawach nieuregulowanych w ustawie stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego (art. 22 ust. 1 ustawy). Sprawca szkody ponosi odpowiedzialność za zdarzenie komunikacyjne wywołujące szkodę na zasadach ogólnych – o których mowa w art. 436 § 2 k.c. oraz według zasad określonych w art. 363 k.c. Odpowiedzialność tę przejmuje zakład ubezpieczeń, zgodnie z treścią art. 822 § 1 k.c., który stanowi, że przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony.

Stosownie zaś do treści art. 509 § 1 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Celem i skutkiem przelewu jest przejście wierzytelności na nabywcę i utrata jej przez cedenta. Przelew powoduje utratę statusu wierzyciela przez cedenta i jego wyłączenie ze stosunku zobowiązaniowego łączącego go dotychczas z dłużnikiem. Wierzycielem staje się cesjonariusz, który nabywa wierzytelność w takim zakresie i stanie, w jakim znajdowała się ona w chwili dokonania przelewu.

Powyższe przepisy stanowiły podstawę prawną żądania pozwu.

Pozwany nie kwestionował swojej legitymacji biernej, ani legitymacji czynnej powoda nabytej w drodze umowy cesji.

Również w ocenie Sądu powód wykazał przy tym skuteczność cesji wierzytelności. Okoliczność ta nie była kwestionowana przez stronę pozwaną w tym sensie, że pozwana nie kwestionowała skuteczności zawarcia samej umowy jak i możliwości przenoszenia wierzytelności ze szkód komunikacyjnych, a zarzucał, brak szkody we wskazywanym przez powoda zakresie, gdyż w jego ocenie odszkodowanie za najem, holowanie i przechowanie pojazdu zastępczego w postępowaniu likwidacyjnym było wystarczające, tak co do stawki dobowej, jak i czasu najmu oraz przechowania, a nadto ubezpieczyciel stworzył poszkodowanemu warunki do skorzystania z oferty najmu pojazdu zastępczego, które to warunki są korzystniejsze od warunków powoda, a z których poszkodowany bezpodstawnie nie skorzystał.

Spór między stronami stron koncentrował się zatem wokół kwestii: czy poszkodowany bezpodstawnie odmówił skorzystania z korzystniejszej oferty najmu podchodzącej od ubezpieczyciela, czym przyczynił się do zwiększenia szkody, czy stawka dobowej najmu i przechowania zastosowana przez powoda dla przedmiotu najmu nie jest zawyżona, czy czas najmu i przechowania pojazdu był uzasadniony, czy koszt usługi holowania nie był zawyżony, a także, czy odpowiedzialność pozwanego obejmuje również objęte fakturą koszty „przyjęcia szkody i jej procedowania” Podkreślić należy, że ubezpieczyciel nie kwestionował ani tego, że co do zasady jego odpowiedzialność obejmuje koszty

najmu pojazdu zastępczego, holowania i przechowania pojazdu uszkodzonego, ani też, że w przypadku szkody z 23 kwietnia 2020 r. odpowiedzialność ta również występuje. Uznał w tym zakresie swoją odpowiedzialność, wypłacił poszkodowanemu odszkodowanie, które w jego ocenie naprawiało szkodę, a w ocenie powoda było zaniżone. Sporna była zatem wysokość, a nie zasada odpowiedzialności.

W ocenie Sądu, zgromadzony w sprawie materiał dowodowy pozwala na ustalenie, że poszkodowany zasadnie skorzystał z oferty powoda. Pozwany zarzucał, że proponował poszkodowanemu ofertę najmu równorzędnego pojazdu na równorzędnych warunkach, przy niższej stawce dobowej, z której poszkodowany bezpodstawnie nie skorzystał.

Stanowisko pozwanego jest w ocenie Sądu nietrafne. Jak wynika z nagrania rozmowy zgłoszenia szkody pracownik pozwanego przekazał ogólną informację o możliwości najmu pojazdu zastępczego organizowanej przez ubezpieczyciela i uznawanej stawce. Rzecz jednak w tym, że informacja ta została przekazana S. Z., jako zgłaszającemu szkodę, nie zaś poszkodowanemu. S. Z. zaznaczył wówczas, że informacja ta musi zostać przekazana poszkodowanemu, co przyjmujące zgłoszenie zapisał i potwierdził.

Zgłoszenie szkody miało miejsce najpóźniej 27 kwietnia 2020 r. Skierowane zaś do poszkodowanego pismo z informacją o możliwości zorganizowania pojazdu zastępczego nosi nie tylko datę 6 maja 2020 r., ale i brak jest dowodu nie tylko, czy w ogóle, ale i kiedy zostało doręczone poszkodowanemu (art. 61 §1 k.c.). Sam zaś poszkodowany zeznał że nie pamięta, czy dokument też w ogóle otrzymał. W konsekwencji nie sposób ustalić rzeczywistego poinformowania poszkodowanego o możliwości najmu pojazdu zastępczego.

Na potwierdzenie tego pozwany wskazał również, że wysłał informację o ofercie najmu pojazdów drogą elektroniczną, jednakże pozwany nie wykazał, żeby wprowadził ją do środka komunikacji elektronicznej w taki sposób, żeby adresat mógł zapoznać się z jego treścią (art. 61 §2 k.c.).

Ponadto z treści załącznika do pisma z 6 maja 2020 r. jak i do e-maila z 27 kwietnia 2020 r. nie wynika, czy stawki partnerów ubezpieczyciela, których zaproponował są stawkami minimalnymi, maksymalnymi, czy średnimi. Nadto w załączniku do pisma, które miało być wysłane poszkodowanemu nie są nawet wskazane ogólne warunki najmu. Tak złożona oferta uniemożliwia zaś jej realną ocenę i porównanie do oferty powoda. Niezależnie od powyższego sam ubezpieczyciel zaznacza, że poszkodowany może wybrać samodzielnie podmiot, od której najmie pojazd zastępczy, zastrzega przy tym, że będzie weryfikował stawkę dobową takiego najmu oraz czas trwania umowy najmu.

Co więcej, nie można od poszkodowanego, przy ubezpieczeniu OC posiadaczy pojazdów mechanicznych i w warunkach wolnorynkowych, wymagać skorzystania wyłącznie z oferty najmu od partnerów ubezpieczyciela lub też poszukiwania jak najtańszej oferty, szczególnie, gdy pojazd zastępczy jest niezbędny do realizacji podstawowych aktywności życiowych jak dojazd do pracy i gdy umowa najmu zostaje zawarta już w dniu wystąpienia szkody i przed jej zgłoszeniem.

Jednocześnie jednak stawki te nie mogą być odrealnione od rzeczywistych kosztów, a skoro taki zarzut co do stawek powoda pozwany podniósł, to podlegały one weryfikacji przez biegłego sądowego, jako osobę posiadającą niezbędną wiedzę specjalistyczną. Zastrzeżenie zawarte w formularzu informacyjnym ubezpieczyciela jest jak najbardziej słusznym.

Sąd Najwyższy w wyroku z 5 listopada 2004 r. (sygn. akt II CK 494/03, Legalis 67722) wskazał, że jeżeli uszkodzony pojazd nadaje się do naprawy w postaci wmontowania do niego nowej części zamiennej, to koszty najmu przez poszkodowanego tzw. samochodu zastępczego obejmować mogą tylko okres konieczny i niezbędny do naprawy pojazdu (art. 361 §1 k.c.). Stanowisko to dotyczy zatem szkody częściowej. Sąd Najwyższy w wyroku z 8 września 2004 r. (sygn. akt IV CK 672/03, Legalis 277761) w odniesieniu do szkody całkowitej wskazał natomiast, że czas koniecznego najmu obejmuje okres od dnia zniszczenia pojazdu do dnia, w którym poszkodowany może nabyć podobny pojazd, nie dłuższy niż do dnia zapłaty odszkodowania. W niniejszej sprawie mamy do czynienia ze szkodą całkowitą, jest to okoliczność niesporna, która wyznacza kierunek postępowania dowodowego.

Każdy przypadek należy rozpatrywać jednak indywidualnie. Sąd orzekający podziela stanowisko, zgodnie z którym odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych obejmować może również celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego poniesione przez poszkodowanego w okresie niezbędnym do nabycia innego pojazdu mechanicznego - nawet po wypłacie odszkodowania (tzw. czas organizacyjny). Czas ten zwykle przyjmuje się w wymiarze 7 lub 14 dni, w zależności od okoliczności sprawy. W niniejszej sprawie poszkodowany otrzymał odszkodowanie 7 maja 2020 r., ale nie oznacza to, że już w tym dniu miał możliwość jego zagospodarowania i zakupu nowego samochodu. Poszkodowany musiał jeszcze sprzedać wrak pojazdu. Dopiero wówczas dysponowałby pełnym odszkodowaniem i dopiero od tego dnia mógł podjąć działania w kierunku zakupu pojazdu. Poszkodowany musiał mieć czas na zagospodarowanie wraku i wykorzystanie otrzymanych środków z tytułu odszkodowania. Zaznaczyć przy tym należy, że nie w ocenie Sądu nie ma znaczenia, czy poszkodowany ostatecznie zakupił nowy pojazd, czy nie, gdyż nie można mu narzucać sposobu zagospodarowania otrzymanym odszkodowaniem. W niniejszej sprawie materiał dowodowy nie był wystarczający to ustalenia faktu i daty zakupu nowego pojazdu. Jednocześnie korzystanie z najmu pojazdu zastępczego musi się mieścić ww. ramach. Poszkodowany zwrócił pojazd zastępczy już 14 maja 2020 r., po 21 dniach najmu i już po 7 dniach od otrzymania odszkodowania, zatem adekwatnie do powszechnie przyjmowanych od 7 do 14 dni na zagospodarowanie wraku.

Ubezpieczyciel za uzasadniony czas najmu przyjął 16 dni. Pozwany wymaga zatem zagospodarowania wraku i zakupu nowego pojazdu przed otrzymaniem odszkodowania. Jak wskazał w piśmie z 12 czerwca 2020 r. w jego ocenie zasadny czas najmu to 8 dni od zgłoszenia szkody do oględzin, 1 dzień – przekazanie informacji o szkodzie całkowitej i 7 dni na zorganizowanie – zakup nowego pojazdu.

Takie stanowisko jest ze wskazanych wyżej przyczyn niezasadne. Ubezpieczyciel niejako wymaga, aby poszkodowany był z góry przygotowany, aby w tym samym lub następnym dniu, w którym faktycznie otrzyma odszkodowanie i sprzeda wrak, a których dni przecież nie zna, miał on już wybrany samochód nowy. Nie sposób się z takim stanowiskiem zgodzić, a nadto jednocześnie nie można zarzucać poszkodowanemu zwiększenia szkody, jeżeli w ciągu zaledwie w ciągu 7 dni od dnia otrzymania odszkodowania zdaje pojazd zastępczy.

W sprawie doszło do szkody całkowitej, wypłacone przez pozwanego odszkodowanie, nie było wystarczające, aby poszkodowany mógł nabyć pojazd analogiczny do uszkodzonego, musiał jeszcze sprzedać wrak, stanowisko ubezpieczyciela oznaczałoby pozostawienie poszkodowanego bez samochodu i środków na zakup nowego.

Sąd stoi zatem na stanowisku, że skoro najem trwał do 14 maja 2020 roku, to poszkodowany zmieścił się w powszechnie przyjmowanym przez orzecznictwo terminie dwóch tygodni na zagospodarowanie wraku i zakup nowego pojazdu. Natomiast to, czy faktycznie tego dokonał, czy też nie ma, jak już wskazywano znaczenia. Takie jest też stanowisko biegłego sądowego, poparte jego wiedzą specjalistyczną i doświadczeniem zawodowym. Biegły wskazał bowiem, że uzasadniony okres najmu mógł trwać nawet 22 dni.

Mając na uwadze powyższe Sąd uznał 21 dni najmu za czas uzasadniony okolicznościami sprawy.

Celem rozstrzygnięcia kwestii spornej co do wysokości dobowej stawki najmu, przechowania pojazdu i jego holowanie również został przeprowadzony został dowód z opinii biegłego z zakresu techniki samochodowej.

Z treści opinii wynika, że uszkodzony pojazd marki M. (...) wynajęty marki M. (...) należą do pojazdów tego samego segmentu – D. Sąd nie podziela przy tym stanowiska ubezpieczyciela wyrażone w odpowiedzi na przedsądowe wezwanie do zapłaty, w którym podniósł, że uszkodzony pojazd był pojazdem 18 letnim, zatem mógł zostać zastąpiony pojazdem klasy niższej. Po pierwsze pozwany nie wykazał, aby uszkodzony pojazd znajdował się w stanie technicznym umniejszającym komfort korzystania z niego. Ponadto skoro uszkodzony został pojazd określonej klasy – segmentu, to analogiczny powinien być pojazd zastępczy. Dalej samochody zastępcze są samochodami używanym wcześniej i najemca nie wie ile osób przed nim i w jaki sposób z pojazdu korzystało. Różny jest też ich wiek. Dlatego też poszkodowany uprawniony był do najęcia pojazdu z segmentu D.

Jak dalej wynika z opinii biegłego sądowego. Średnia cena dobowo najmu pojazdu z tego segmentu w 2020 r., w warunkach bez limitu kilometrów, z pełnym ubezpieczeniem (bez udziałów własnych) w rozliczeniu bezgotówkowym bezpośrednio z Zakładem (...) (z OC sprawcy zdarzenia) wynosiła 240 zł netto – 295,20 zł brutto. W przypadku najmu krótkoterminowego i zapłaty gotówkowej średnia stawka wynosiła 180 zł netto – 221,40 zł brutto.

Stawka zastosowana przez powoda (270 zł brutto) mieści się w tym przedziale, zaś stawka zastosowana przez pozwanego (95 zł brutto) jest rażąco zaniżona. Warto zwrócić również uwagę, że jest to stawka niższa nawet od tej, o której informował pracownik pozwanego przy zgłaszaniu szkody.

Strony nie kwestionowały ustaleń biegłego w tym i dalszym zakresie. Opinia biegłego była również dla Sądu wiarygodna. Została ona opracowana zgodnie z treścią postanowienia Sądu i w sposób rzetelny, przekonujący i wyczerpujący. Rozumowanie biegłego oraz sposób wyciągnięcia wniosków końcowych zostały prawidłowo uzasadnione. Biegły przedstawił i uargumentował dokonane przez siebie wyliczenia oraz przyjęty tok wnioskowania w sposób zrozumiały, co czyniło dowód ten w całości za przydatny do wydania rozstrzygnięcia.

Mając powyższe okoliczności na względzie Sąd uznał, że powodowi należy się zwrot kwoty łącznie 5.670 złotych tytułem najmu pojazdu zastępczego (21 dni x 270 złotych / dzień brutto).

Zarzuty co do zasadnego czasu trwania najmu powiązane były oczywiście z zarzutami co do zasadnego czasu przechowywania pojazdu uszkodzonego. Zarazem jednak i na ten zarzut rozciągają się uprzednie rozwiązania Sądu. Jak dalej wynika z opinii stawki przechowywania pojazdów w S. 2020 r. wynosiły 15 do 30 zł brutto. Stawki abonamentu miesięczne wynosiły od 120 do 200 zł brutto. Biegły sugerował co prawda, że zasadne w sprawie powinno być uznanie stawki miesięcznej. Sąd jednak tego stanowiska nie podziela, albowiem poszkodowany nie mógł wiedzieć ile potrwa postępowanie likwidacyjne i z góry zakładać, że co najmniej miesiąc. Dobowa zaś stawka odpowiada stawkom ustalonym przez biegłego.

Mając powyższe okoliczności na względzie Sąd uznał, że powodowi należy się zwrot kwoty łącznie 630 złotych tytułem przechowywania pojazdu uszkodzonego (21 dni x 30 złotych / dzień brutto).

W zakresie kosztów holowania powód domagał się łącznie kwoty 858 zł, w tym:

- 250 zł – ryczałt za pierwsze 10 km,
- 4,28 zł /km za każdy kilometr ponad 10 km, tj. 308 zł (przejazd obejmował 82 km w obie strony),
- 150 zł za załadunek,
- 150 zł za rozładunek.

Powyższe żądanie okazało się zawyżone.

Biegły wskazał, że stawki holowania pojazdów w 2020 r. kształtowały się na poziomie od 150 zł do 300 zł brutto, średnio 225 zł, za kurs z załadunkiem i rozładunkiem i w granicach administracyjnych S.. Rozładunek i załadunek mieszczą się w łącznych kosztach holowania. Za dojazd poza granice miasta doliczana jest opłata za każdy kilometr w wysokości 2,5 zł netto – 3,07 zł brutto. Powód nie kwestionował tego, że praktyką usługi holowania jest również załadunek i rozładunek pojazdu bez dodatkowych opłat. Jest to również logiczne, gdyż bez załadunku i rozładunku usługa holowania w ogóle nie mogłaby zostać zrealizowana. Stąd też żądana kwota 300 zł nie mogła zostać uwzględniona. Natomiast za przejazd holownikiem w obrębie miasta / do 10 km pobierana jest opłata ryczałtowa, która jak wskazała biegły jest stosowana, ale w przypadku stawki powoda okazała się zawyżona w stosunku do stawki średniej o 25 zł. Zawyżona okazała się również stawka kilometrowa za przejazd powyżej 10 km, którą powód przyjął na poziomie 4,28 zł brutto, wobec stawki ustalonej przez biegłego w wysokości 3,07 zł.

Mając powyższe okoliczności na względzie Sąd uznał, że w zakresie holowania pojazdu szkoda została naprawiona w całości. Zasadne, ustalone za biegłym koszty powinny wynosić 440,25 zł, co wobec przyznania przez ubezpieczyciela kwoty 500,96 zł w tym zakresie oznacza jej naprawienie w całości.

Sąd uznał również, że nie zasługuje na uwzględnienie żądanie 300 zł tytułem „przyjęcia szkody oraz jej procedowania”. Sąd nie kierował się przy tym stanowiskiem biegłego, gdyż jest to wyłącznie ocena prawna, niewymagająca wiadomości specjalnych. Powód chce, by odpowiedzialnością ubezpieczyciela objąć koszty jego działalności. Te zaś koszty nie mieszczą się w adekwatnym związku przyczynowym ze szkodą. Co więcej nie są to koszty poszkodowanego, nie były zatem objęte umową cesji, co uniemożliwia ich uwzględnienie.

Mając powyższe okoliczności na względzie Sąd uznał, że w zakresie „przyjęcia szkody oraz jej procedowania” żądanie jest bezpodstawne.

Mając powyższe okoliczności na względzie Sąd uznał, że powodowi należy się zwrot dalszej kwoty 4.840,25 zł, przy uwzględnieniu kwoty już wypłaconej w postępowaniu likwidacyjnym, tytułem uzupełniającego odszkodowania, którą Sąd zasądził w punkcie I sentencji wyroku od pozwanego na rzecz powoda wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c., liczonymi od dnia 28 maja 2020 roku, zgodnie z żądaniem pozwu, czyli po upływie terminu 30 dni od dnia zgłoszenia szkody. Stosownie do art. 817 § 1 k.c., który stanowi, że ubezpieczyciel obowiązany jest spełnić świadczenie w terminie trzydziestu dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku, co miało miejsce 27 kwietnia 2020 r.

Sąd oddalił roszczenie powoda w pozostałym zakresie jako nieuzasadnione, z przyczyn podanych powyżej, o czym orzekł w punkcie II sentencji wyroku.

O kosztach procesu orzeczono w pkt III wyroku zgodnie z zasadą stosunkowego rozdzielenia kosztów wyrażoną w art. 100 k.p.c., zgodnie z którym w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Sąd może jednak włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznaczącej części swego żądania albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu.

Powództwo w sprawie było uzasadnione co do kwoty stanowiącej ~93% dochodzonego roszczenia (4.840,25 zł z 5.187,40 zł). Powód wygrał sprawę w 93%, a pozwany wygrał sprawę w 7%.

Powód poniósł następujące koszty procesu: 400 złotych tytułem opłaty od pozwu, 1.800 złotych tytułem wynagrodzenia pełnomocnika, 17 z złotych tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz 480 zł wynagrodzenia biegłego sądowego – łącznie 2.697 złotych.

Pozwany poniósł następujące koszty procesu: 1.800 złotych tytułem wynagrodzenia pełnomocnika, 17 z złotych tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz 480 zł wynagrodzenia biegłego sądowego – łącznie 2.297 złotych.

Podstawę prawną kosztów stron stanowią: w zakresie 400 zł z tytułu opłaty sądowej od pozwu - art. 13 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2005 r., Nr 167, poz. 1398 ze zm.), w zakresie 1.800 zł z tytułu wynagrodzenia radcy prawnego – § 2 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2015.1804 ze zm.), w zakresie 17 złotych z tytułu opłaty skarbowej od pełnomocnictwa - art. 1 ust. 1 pkt 2 oraz część IV załącznika ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. 2006 Nr 225 poz. 1635 z późn. zm.) oraz w zakresie wynagrodzenia biegłego art. 2 ust. 1 i art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2005 r., Nr 167, poz. 1398 ze zm.) w zw. z art. 98 §2 k.p.c.

Pozwany winien zwrócić powodowi 93% jego kosztów procesu tj. 2.516,51 zł, a powód pozwanemu 7% jego kosztów procesu, tj. 153,72 zł. Dokonując zaś wzajemnych potrąceń należało zasądzić od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.362,79 zł, wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego

liczonymi od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty (zgodnie ze znowelizowanym art. 98 § 1[1] k.p.c.) o czym Sąd orzekł w punkcie III wyroku.

Mając na uwadze powyższe należało orzec jak w sentencji wyroku.